

ЗА ИСПИТИВАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА УРУШАВАЊЕ НАДСТРЕШНИЦЕ НА
ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ
У НОВОМ САДУ

ИЗВЕШТАЈ АНКЕТНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ИСПИТИВАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА УРУШАВАЊЕ НАДСТРЕШНИЦЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ У НОВОМ САДУ

– САЖЕТАК ОБРАЗЛОЖЕЊА –

I

Република Србија је поведила право на живот у његовом супстанцијалном аспекту:

- 1) Константним снижавањем грађевинских стандарда у Закону о планирању и изградњи током низа година, и изузимањем од примене Закона о јавним набавкама у Анексу бр. 2 Споразума о економској и техничкој сарадњи у области инфраструктуре између Републике Србије и Народне Републике Кине (2013) и у Комерцијалном уговору о модернизацији и реконструкцији мађарско-српске железничке везе (2018). Тиме је Република Србија пропустила да у целости успостави законски и управни оквир којим се делотворно спречава угрожавање права на живот, а посебно да предузме одговарајуће регулаторне мере, прилагођене посебностима предметне активности попут градње и грађевине као опасне делатности и опасне ствари, с нарочитим бригом за степен могућег ризика по људске животе.
- 2) Занемаривањем Закона о јавној својини, током низа година, у вези с обавезом одржавања зграде Железничке станице у Новом Саду, Закона о планирању и изградњи у вези с припремом и контролом техничке документације која се односи на модернизацију и реконструкцију мађарско-српске железничке везе, а посебно у погледу реконструкције Железничке станице у Новом Саду, самом реконструкцијом и инспекцијским надзором над њом, као и Закона о јавним набавкама, услед чега се не може утврдити да су извођачи, подизвођачи и под-подизвођачи имали потребне стручне квалификације, капацитете и лиценце за извођење радова (ре)конструкције за које су ангажовани. Тиме је Република Србија пропустила да спроведе у дело оне области свог законског и управног оквира којима се теоријски делотворно спречава угрожавање права на живот а које се односе на лиценцирање, успостављање, рад, и безбедност активности, које се сматрају за опасне делатности, као и на надзор над њима, и да принуди све обвезнике да предузму практичне мере како би пружили делотворну заштиту грађанима чији би животи могли бити угрожени датим опасностима.
- 3) Нетранспарентним ангажовањем извођача, подизвођача и под-подизвођача који су реконструисали Железничку станицу у Новом Саду, и непоштовањем налаза истраживачких новинара и невладиних организација у којима се указивало на грађевинске и коруптивне проблеме (а који се доводе у везу с председником Републике, његовим кабинетом и другим високим јавним функционерима) у погледу модернизације и реконструкције мађарско-српске железничке везе, укључујући и Железничку станицу у Новом Саду, или чак опструирањем рада тих новинара и организација, док се истовремено ангажују радиодифузни сервиси јавни и приватни с националном фреквенцијом у

ЗА ИСПИТИВАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА УРУШАВАЊЕ НАДСТРЕШНИЦЕ НА
ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ
У НОВОМ САДУ

манипулисању грађанима Србије када је реч о квалитету и безбедности реконструисане Железничке станице у Новом Саду, све супротно Уставу Републике Србије, Закону о јавним набавкама, Закону о јавном информисању, Закону о електронским медијима, Закону о приступању информацијама од јавног значаја и Закону о спречавању корупције. Тиме је Република Србија пропустила да изврши своју позитивну обавезу да обезбеди приступ кључним информацијама које омогућавају појединцима да процене опасности по своје здравље и живот, обавезу која, у контексту опасних делатности као што је грађевинарство, обухвата и дужност пружања таквих информација.

II

Република Србија је повредила право на живот у његовом процедуралном аспекту:

- 1) Вођењем три различите јавнотужилачке истраге – које спроводе Више тужилаштво у Новом Саду, Више тужилаштво у Београду (посебно одељење за борбу против корупције) и Јавно тужилаштво за организовани криминал – од којих је она коју спроводи Више тужилаштво у Новом Саду компромитована контроверзама у вези с вештачењем узрока урушавања надстрешнице Железничке станице у Новом Саду, она коју спроводи Више тужилаштво у Београду директно усмерена на ометање правде (до које макар привидно покушавају да дођу друге две истраге), док она коју спроводи Тужилаштво за организовани криминал пропушта да испита постојање „организоване криминалне групе“ (члан 346 Кривичног законика), за коју постоје основи сумње да је организује председник Републике, да је оштетила Републику Србију за око 700 милиона евра и да је у сржи ланца догађаја који су довели до урушавања надстрешнице. Посебан вид ометања правде јесте расформирање Ударне групе Тужилаштва за организовани криминал односно повлачење сагласности државних органа и агенција за учествовање њихових стручњака у њој. Тиме је Република Србија пропустила: а) да утврди целокупност околности које су довеле до несрећног догађаја и све недостатке у функционисању законског и управног оквира; и, б) да утврди ко су државни службеници и органи власти који су били укључени у ланац предметних догађаја.
- 2) Одређивањем мера обезбеђивања присуства окривљених прављењем разлика међу њима које се не темеље на Законику о кривичном поступку, и које могу бити од значаја не само за непристрасност већ и делотворност истраге, тако што је у поступку који води Више јавно тужилаштво у Новом Саду десет осумњичених грађевинских инжењера притворено, двома јавним функционеркама, од којих је једна првоокривљена у овом предмету, изречена мера забране напуштања стана, а другоокривљеном, некадашњем министру грађевинарства, омогућено је да се брани са слободе, док је у поступку који води Јавно тужилаштво за организовани криминал првобитно за свих 13 окривљених одређена мера забране напуштања стана, да би потом двојици окривљених, сувласнику и оснивачу предузећа под-подизвођачима радова на Железничкој станици у Новом Саду, било омогућено да се бране са слободе. Тиме је Република Србија пропустила да обезбеди правичну, свеобухватну и непристрасну јавнотужилачку истрагу која задовољава минималне стандарде ефикасности и у којој постоје услови да се одреде мере за несметано вођење кривичног поступка како налажу потребе правде.

АНКЕТНА
КОМИСИЈА

ЗА ИСПИТИВАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА УРУШАВАЊЕ НАДСТРЕШНИЦЕ НА
ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ
У НОВОМ САДУ

- 3) Толерисањем или чак оркестрирањем говора мржње, на каналима с националном фреквенцијом, против поступајућег тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду, а посебно против главног тужиоца Јавног тужилаштва за организовани криминал и судије Посебног одељења Вишег суда у Београду, која је одредила притвор свим окривљенима у поступку пред Тужилаштвом за организовани криминал. Овоме треба додати и непрестано ометање правде носилаца највиших јавних функција и таблоидних електронских медија изношењем неистина да је урушавање надстрешнице последица терористичког чина или да је Наредба за спровођење истраге Тужилаштва за организовани криминал вид државног удара. Тиме, Република Србија није успела да обезбеди атмосферу у медијима и друштву у којој би надлежни правосудни органи могли стручно, непристрасно, одговорно и без страха да обављају своју јавну функцију.